

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A közzététel.

Pécs, 1897. szeptember hó 15.

(*) Hirt adtunk pár nap előtt la-
punk távirati rovatában arról a botránnyról,
amelyet a felsőmagyarországi közművelő-
dési egyesület vasárnapi közgyűlésén, a határ-
szeli Szokolcán inszenáltak Bánffy b. hű
csatlósai. A közgyűlésnek ez a része, mely
teljesen kizökkentette a hallgatóságot ün-
nepélyes hangulatából, szégyenfolja marad
a mostani kormányoknak. Mert csak a vak
nem látja, hogy a kormány jó előre agent
provocateur-öket küldött a szép ünnepségre.

Eddigélé sohasem küldött embert a
maga képviselőjében hasonló gyűlésekre;
de most, hogy neszét vette Károlyi István
gróf igazságos vádbeszédének, egyszerre
szükségét érezte annak, hogy valakit ki-
rendeljen. Ez a valaki aztán meg is jelent
Thuróczy nyitrai főispán személyében, aki
elhozta magával üvöltő gárdáját. Célt ér-
tek tehát a szocialistáktól eltanult módszer
szerint, mert az ünnepséget megzavarták.

Több jelentéktelen beszéd után Ká-
rolyi gróf állott föl szólásra, és a hét
vármegyéből összesereglett diszpédányu ma-
melukoknak mondott egy oly kritikus be-
szédet, aminőhöz az ottani közönség nincs
hozzászokva. Szörnyűség lehetett ennek a
bedresszirozott mamelukságnak Károlyi gró-
fot hallani az elnöki székből szónokolni
két miniszter és az egész kormány, a par-

lament és a szabadelvű párt politikája
ellen, most és a multban, megtámadva
Wlassichot, Bánffyt és Wekerlét és az
egész huszonkét esztendő korszakot, a
mióta Magyarországon a szabadelvű-párt
uralkodik.

Igaz gyönyörűséggel hallgatta a köz-
gyűlés független polgársága a szép szó-
noklatot; de megmozdult ám a kormány-
párti kirendeltség s „Eláll! Nem hallgatjuk!
Nem ide való! Politizáljon másutt!” közbe-
kiáltásokkal parázs kis botránnyt rögtönöz-
tek. Megbotránkozva hurrogták le a hazafis
polgárok a csendzavarókat, de ez csak olaj
volt a tűzre. A kirendelték pisszegni, tü-
työlni, orditozni kezdtek és mintha kores-
mában lettek volna, dobogtak lábaikkal s
rancigálták a székeket.

Lássuk azonban, miket beszélt Károlyi
gróf, amiért olyan nagy műfelháborodás
keletkezett abban a cselédhadban. Nyilván-
valóan ez a beszéd Szokolcán nem azért
hangzott el, hogy ne bosszantsa a kormányt;
sőt inkább a szónok nagyon is számított
a kellemetlen hatásra.

Mindjárt azon kezdi Károlyi gróf,
hogy összeszidja a jelenkor kapaszkodó
politikáit, amiért a hatalmasok kegyeit
keresik s hirtelen fölemelkednek, miként
az üres nádszálak nyári eső után a forró
napsugártól, üres fejű, üres lelkű urfiak a
protektiótól. Ezek ellenében mintaképül
állítja oda boldogult Bethlen Gábor grófit,

az Erdélyrészi magyar közművelődési egye-
sület volt elnökét, akit Bánffy megbukta-
tott, mert az ilyen embernek nincs helye
a magyar képviselőházban a mai világban.
A hazát szerette, nemes elveket követett,
becsületes jellem volt, nemzeti politikát
követelt, helyét közéletünkben nem találta;
„pénzzel, erőszakkal, a törvény kijátszásá-
val meg lehetett buktatni Bethlen Gábor
grófit, az E. M. K. E. elnökét, alapítóját.”

E jellemző megemlékezés után We-
kerle és Wlassich be nem váltott ígéretét
hozza szóba, kik tiz tót vármegye magyar
közművelődési egyesületének kétezer forint
szubvencióját föl nem emelték, hanem azért
Wlassich ünnepeltette magát a közműve-
lődési egyesületek kongresszusán s nagyca-
kat koccintott Széll Kálmánnal a magyar
kultúregyesületek minél hatalmasabb föl-
virágzására. De mikor a F. M. K. E.-nek
ujra kérték a tizezer forintos segítséget,
a Bánffy-miniszterium visszautasította a
folyamodást azzal, hogy „ily egyesületek
ügyeibe bár segítőleg is beavatkozni ve-
szedelmes.” Ha jó az irány, akkor nem
veszedelmes, ha pedig veszedelmes, akkor
rossz; de jó és rossz egyszerre nem lehet,
jegyezi meg Károlyi: Gyerünk tovább.

Mi történt 1867. óta? Csináltak-e
kormányaink nemzeti politikát? Ezt a kér-
dést veti föl s azután előveszi, hogy mit
tettek és mit tehettek volna. Lerajzolja a
centralizációt és az államosítást, a hata-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A tanév kezdete.

— Francisque Sarcy —

Lavisse ur, ki egyike a legnépszerűbb
tanároknak, azt ajánlja: hogy az átmenetet
az édes semmittevésből és a szülői ház sze-
retet alkotta légköréből ama szigorú munkára,
mely az iskolai fogház rideg falai mögött vár
a gyermekekre, lehetőleg könnyűvé tegyük.
Azt óhajtja, hogy az első napok játékoknak,
sétáknak, csevegéseknek, mulattató olvasmá-
nyoknak legyenek szentelve, hogy a gyermek
napról-napra észrevétlenül átmenetben barát-
kozzék meg az új élettel, melyet folytatni
fog és a melyet Lavisse ur igen fájdalmasnak
fest, távol lévén a gyermek a szülői háztól.

Mindez sok jóindulatról tanuskodik és
én sem kívánhatok jobbat, minthogy a neve-
lést lehetőleg kellemessé igyekezzenek tenni.
De, valóban oly tulérzékenyek és idegesek-e
ezen generáció gyermekei, mint ezt el akarják
hitetni velünk? Ha felidézem emlékeimet (igaz,
hogy sajnos, messze-messze vezetnek vissza-
felé), nem emlékezem, hogy úgy féltünk volna
a liceumtól és hogy a szünidő végeztével re-
megéssel és kétségbeeséssel tértünk volna
oda vissza.

Találtunk ott az év elején ujoncokat és
régis ismerősöket, kik természetesen nagyobb

számmal voltak. Ez utóbbiakra nézve nem
merném allítani, hogy az első nap éppen
ünnep lett volna, de szellemi szórakozások
mozgalmas napja volt.

Megtaláltuk régi pajtásainkat, kicserél-
tük a szünidőben nyert benyomásainkat, meg-
ismerkedtünk új tanárainkkal, a könyveket
kiosztották, a helyeket meg kellett választani.
Mindez nem hagyott időt a szomorú gondo-
latoknak; mindez eloszlata ama nagy bánatot,
melyet most említenek.

És olyan szigorúak-e az első tanórák,
mint a minőnek azokat leírják?

Az igazság az, és Lavisse ur tudja ezt,
hogy a liceumokban első napon csak egy
órát tartanak, a mely alatt a névjegyzéket
felolvassák, a mikor a tanár beszélget új
növendékeivel, megdicséri azokat, kik az
előző osztályokban díjakat nyertek, bátorítja
a többieket, igyekszik szeretetreméltó lenni
mindenkivel szemben. A következő napokat
arra használja, hogy tanítványai észbeli tehet-
ségeit és jellegét megismerje; kevés feladatot
ad és nem büntet senkit. Minden csupa össz-
hang és öröm. Csak az első hét végén van a
gépezet teljesen felszerelve és indulhat meg.
Az átmenet, melyet Lavisse ur kíván, termé-
szetszerűleg, önmagától történt meg.

Bizonyos, hogy az ujoncokra nézve ne-
hezebb a beavatás. Így volt legalább az én
időmben és így lesz mindig. A szegény kicsi,
kit anyja gyöngéd szeretete gondosan vett

körül, most hirtelen egy szigorú internátusba
jut, hol minden változhatlan szabályok szerint
történik, egy csomó lármás gyerek közé, kik
közül ő egyet sem ismer. Nem csoda tehát,
ha megdöbbenéssel néz körül és néhány napon
át rosszul érzi magát.

De a gyermek kedélye sokkal könnye-
debb, sokkal rugalmasabb, semhogy ezen fá-
dalom soká tartana. Egy ismert eljárás módja
az intézetek igazgatóinak, ha látják, hogy egy
anya nagyon el van keseredve, ha azt hiszi,
hogy gyermeke soha sem fog megszokni,
hogy napjait könyvek között fogja tölteni, a
következő napon a szünórán megmutatják
neki egy ablakból a gyermeket. Rendszerint
azt látja ilyenkor az anya, hogy a „szegény
kicsi” ép oly vigan ugrál és lármázik, mint a
többi. De azt hiszi kérem, hogy az anyák
ezért nyugodtabban és elégedettebben távo-
znak? Akkor nem ismerik őket. Bánatot oko-
zott nekik, hogy gyermeküket szomorkodni
látták; talán még nagyobbát okoz az, hogy
ily vidámnak találták. A gyermek tehát
kevésbé szereti őket, mint hitték?

Oh! dehogy asszonyom. Gyermeke imádja
Önt. De mit akar kérem, az ő korában egé-
szén át adjuk magunkat a pillanat benyomásá-
nak. E percben nem gondol többé Önre és
lehet, hogy ez gyakran lesz így. Ön mindig
reá gondol: Ön az anyja. De ő ezer egyéb
dologra gondol, a mi szintén nagyon termé-
szetes.

lomnak korlátlanágát és az államosításnak rendszerét a minden mértéket meghaladó bürokráciával, melynek következménye, hogy az egész intelligencia, négyszázezer ember, a kormánytól függ, az összes választók fele, a többi nép pedig az alkotmányból ki van zárva. Így azután parlament, főrendiház, püspöki kar a kormány kinevezésétől függ „s ha mindezt összeveszszük, bátran elmondható, hogy nagyobb, föltételebb és korlátlanabb polgári hatalmat az orosz cár sem igen gyakorol, mint a magyar kormány.“

Mire használták e roppant hatalmat? Csináltak-e magyar nemzeti politikát a magyar nemzet erősítésére? Lássuk Fiumét, menjünk Horvátországba, olvassuk idegen származású törvényeinket, tekintsük az Akadémia működését, kérdezzük meg a tótót és az oláht és meggyőződhetünk, hogy Magyarországon nemzeti politikát huszonkét év óta nem követtek és — „a mulasztás immár nem pótolható. Ötszáz milliós budgettel bíró állam követte el ezeket a mulasztásokat.“ — Ennyi a Károlyi István beszéde.

Ezért bizony felesleges volt a botrány-csinálás, aminek legfeljebb csak az lehet a következménye, hogy a nemes gróf lemond az elnöki állásról, ami esetleg kivánatos lehet a kormányra nézve, amely minden hatalmat, talán még a szellemek megrendszabályozását is magának szeretné biztosítani.

Hisz láttuk mit csinált a nemzet áldozatkészségéből alakult E. M. K. E.-tel, melynek milliókat adott rendelkezésére az a társadalom, amely némán tűri a Bánffy-kormány inzultusait. Kortestanyát csináltak a közművelődési egyletből, és azt a pénzt, amiből kisdédvókat, iskolákat, tanítók jutalmazását kellett volna fedezni, kortesérdemek jutalmazására fordítják. Ott van ekklatáns például a titkár, Sándor József esete, akit a legutóbbi választási vizözönben képviselővé tettek, nem ártallja a 6000 frtos titkári fizetést is zsebredugni —

Bevallom, hogy vannak gyengébb vagy gyengédebb természetek, melyeknek, hogy boldogok lehessenek, szükségük van arra, hogy mindig bensőségteljes gyengédség melege vegye őket körül. Ezeket izgatja és megfélemlíti az intézeti élet. Lamartine erről is megírta vallomásait (Confidences) és bármily jó volt is az internátus, a melyben szülei elhelyezték, ő csupán haraggal és gyűlölettel beszél róluk. Azt hiszem Anatole France ugyanezen ellenszenvet fejezi ki és megtalálom néhány kortársunk autobiográfiájában is még. Némelyeket közülök azzal gyanúsítok, hogy pózolnak. Tetszelegtek maguknak abban, hogy boldogtalanabbaknak higgyék őket, mint a minők valóban voltak és bármit mondtak is, úgy mint társaiknak, nekik is voltak jó napjaik az intézetekben.

Beszéljünk általánosságban. Az új jövővény, ha van is néhány szomorú napja — és természetes, hogy előfordulnak párosával is, feltéve, hogy boldog volt családi körében és nem volt mostohaanya — nemsokára érzi, hogy ezen bánata a kollégiumi élet zajában oszladozni kezd. Lavisse ur nagyon dicséri a kolostorok egyik szokását: ha egy gyermek az intézetbe érkezik, az igazgató egy valamivel idősebb növendéknek mutatja be és annak oltalmára bizza. Ezentul mindketten a patronátus szent kötelekével vannak egymáshoz fűzve.

ingyen. Azaz dehogy ingyen, a kormánynak tett szétrobbantási szolgálataiért.

Az a kormány, amely rátette a kezét a kegyes alapítványokra, amely így visszaél a nemzet áldozatkészségével, nem akarhat egyebet, mint néma csendet, a sötét reakció uralmát és irtani mindent, ami magyar. Ezért vándorolnak ki véreink évenként tízezer számra Amerikába, Romániába, Szlavóniába s ezt a kivándorlást előmozdítandó, azért működik oly hallatlan kegyetlenséggel az adóprés, amely ma már nemcsak az állami egyenes adók emelésével, de különféle megyei és községi új pótdadók kivételével is igyekszik elkeseríteni a népet.

Hogy messzebb ne menjünk, Baranyamegye is, amelynek népe talán a legjobban apad a folytonos kivándorlás következtében, legközelebb egy kis pótdadócskával fogja megörvendeztetni a földhöz ragadt népet. Ó, nem lesz az sok, csak szerény 2%, ennyi elég lesz a tisztképző intézeti alapítványi helyekre, és azt meg sem érzi a szegény paraszt. Ne feledjük azonban a szalmaszál történetét, melyet oly szépen találunk megörökítve az arab mesékben.

Egy keleti kényur egy tevét terhelte meg s midőn már a hajcsárok azt mondták, hogy elég, a kényur folyvást rakta reá a kisebb terheket, egy kosarat, egy-egy darab kelmét, végre pálcikákat, s midőn már órák hosszáig állta a tevé a terhelést, csak szalmaszálankint szaporította terheit. S mi történt, midőn már hat órája tartott a fokozatos terhelés, végezetül a reá dobott egyetlen szalmaszál terhe alatt összeroskadt a puszták nagyerejű állata.

Szakasztottan így állunk a nép megterhelésével is, aminek a vége az lesz, hogy egyre szaporodik a nincsetlen emberek száma, így nevelvén a kormány nagyra a szocializmust, másrésről idegen nevek viselői, Brüllök, Haselbeckek, Grossok s mindennemű szelid és vadállati nevek birtokosai foglalják el Árpád szerzeményét, akik aztán megfizetik még a legnyomasztóbb adóterheket is. Így lesz aztán ha-

Ugyanez történik minden beavatkozás nélkül középiskoláinkban. Az újonnan jött maga választja társul a régiek, vagy akár az ujak közül azt, akihez leginkább vonzódik. Ebből fejlődnek a barátságok a tanárok szemei előtt, kik nem állanak azoknak utjokban. Azt hallottam, hogy a jezsuiták, vagy a dominikánusoknál bizalmatlankodtak két olyan növendékkel szemben, kik nagyon is szerették egymást és megtiltották nekik a bizalmas beszélgetéseket. Nem tudom, hogy tény-e ez, de ellene szólna ama szokásnak, hogy két gyermeket olyképpen társítanak, miszerint egyik a másiknak védelmezője legyen.

A középiskolákban nem ellenzik a pajtáskodást, mely később maradandó barátsággá válik. Ez egyik legszebb oldala az internátusnak. Barátokat lehet ott szerezni, igaz barátokat.

E barátoktól az életküzdalem esélyei elválaszthatnak; de adott pillanatban újra feltaláljuk őket és a régi kötelek gyorsan és fáradság nélkül fonódnak ismét össze. Némelyekkel keresztülhaladunk az életben, anélkül, hogy valaha megválánk egymástól, kéz a kézben. A huszadik évet túlhaladva, szerzünk még pajtásokat, vannak foglalkozásból, társadalmi körből, szórakozásból eredő összeköttetések; de nem kötünk többé igaz, mély barátságot. Ez a kornak egyik nyomorúsága. Néhányan intézetbeli pajtásaim közül, kik érett

zánkból csak névleg Magyarország, utoljára ez is eltűnik a föld színéről; mert így akarta a kormány s az elerőtlenedett, kiszípolozott nép képtelen az ellenállásra.

Bizony, bizony, sok igazat mondott el Károlyi gróf szakolcai beszédében, csak az a kár, hogy nagyon kevesen hallották meg.

Olvasóinkhoz.

Huszonötödik éve immár, hogy a függetlenségi 48-as program tiszta alapján állunk. Ettől az alaptól egy lépéssel sem tértünk el a multban, nem fogunk eltérni a jövőben sem mert meggyőződésünk, hogy a legkisebb engedmény, a legkisebb mértékű megalkuvás is végzetes az országra, melynek teljes függetlensége és önállósága képezi állandó törekvésünket.

Veszélyesnek és károsnak tartjuk az alkuvásnak azt a rendszerét, mely közéletünket uralja úgy az országos, mint a helyi ügyekben, — tehát lankadatlanul küzdünk ez ellen a rendszer ellen és azok ellen, akik szolgálják.

A „Pécsi Figyelő“-t országos és helyi, politikai, társadalmi és közgazdasági kérdésekben egyaránt az igazság és az igazi, meg nem hamisított szabadelvűség vezérli. Ez adja az irányt abban, amit irunk, amit támogatunk és amit támadunk.

A „Pécsi Figyelő“ szívesen és lelkesen segíti a jó törekvéseket, készséggel előmozdítja a kulturális és közgazdasági haladás érdekeit; de harcol a rosszakarat ellen és orvoslást, megtorlást követel ott, ahol a közönség bajaíról és panaszairól, a közügyek intézőinek rosszakaratáról, mulasztásairól és visszaéléseiről van szó.

Mindenek fölött pedig az ad irányt a „Pécsi Figyelő“-nek, hogy védelmezzük és megóvjuk a közszabadságokat, melyeket következetesen irtanak és csorbítanak az országban, a városban és mindenütt, ahová elér a mostani hitvány rendszer rabszolganevelő hatalma.

korom barátai lettek, elestek már azon uton, melyen én tovább haladok. Akik megmaradtak, azoknak szoktam mondani:

— Tartsunk jól össze, mert nem fogunk többé kárpótlást találni egymásért.

Csakis a középiskolákban, ugyanazon forrásból merítvén ugyanazon ismereteket, áthatva ugyanazon izléstől és erkölcsi tanoktól, ugyanazon tanárok példáját követve, egészen behatolva egyik a másiknak lelkébe; csakis ezen boldog korban, midőn alkudozás nélkül feltétlenül adjuk oda egész lényünket: fűzhetünk oly baráti köteleket, melyeket csupán a halál tud megszakítani.

Őnök azt fogják mondani, hogy családi körben is találkoznak olyan gyermekek, kik barátságot kötnek. Kétségtől ez sem lehetetlen. De kisebb a választék. A pajtáskodást a családi összeköttetések szabják meg és ezek szűk határok között mozognak. Aztán, lássák, a szülei házban kötött barátságoknak mindig hiányozni fog egy lényeges alkatrésze: az intézetben pörlekednek, lökdösődnek, egymás lábára taposnak: nincsen mély barátság, melynek egy pár ökölcspás ne lett volna az alapja.

Meg kell verekedniök egynehányszor azoknak, akik igazán kell, hogy szeressék egymást.

Ne gondolják, hogy ez paradoxon. Hogy gyermekek igazi barátokká válhassanak, szerethezéseket és gorombaságokat, kézzorításokat és barackokat kell váltaniök egymással;

Helyi dolgokban és a vármegye ügyeiben teljes tájékozottságra törekszünk, aminek eredményeként hivatkozhatunk arra, hogy a 25-ik évfolyamát élő „Pécsi Figyelő“-nek, véleményének és szavának sulya van.

Egyenesen és határozottan a közönség jogosult akaratának és kívánságainak tolmácsa tehát a „Pécsi Figyelő“ és ezen az alapon lapunk a tiszta közvéleményt fejezi ki minden kérdésben. Ez a törekvésünk, és ha sikereink vannak, azoknak az a titka, hogy a független polgárságot képviseljük és hogy csakis az ő barátaival szövetkezünk és az ő ellenségeit támadjuk.

Ez volt a „Pécsi Figyelő“ iránya a multban, ezt követjük a jövőben is. Ennek viszonzásul kérjük közönség szives támogatását, melynek munkát, áldozatot nem kimélve, tartalmas lapot adunk a kezébe.

Gondosan megválogatjuk politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi közleményeinket, kiváló gondot fordítva a magyaros stylusra; érdekes regényeket közlünk könyvalakban, hirrovatunk élénk, változatos, tudósításaink gyorsak és megbízhatók.

Az ország és a világ fontosabb eseményeiről, az országgyűlés tárgyalásairól ügyesen szerkesztett távirati tudósításokat adunk és ezekkel az esti órákban megjelenő „Pécsi Figyelő“ ugy helyben, mint a közel vidéken megelőzi a budapesti lapokat.

Előfizetőinknek különös kedvezményképpen a „Budapesti Bazár“ című legrégebbi s jóhírnevű divatlapot *kedvezményes áron* nyújtjuk, ha az előfizetés alkalmával az illető előfizető ebbeli szándékát nálunk bejelenti. Lapunk előfizetői, a divatlap szerkesztőjével történt megegyezésünk szerint, a „Budapesti Bazárt“ negyedévenként *egy forint* kedvezményes árért kaphatják. Az előfizetés kiadóhivatalunkban teljesítendő.

Bizonyára nem ok nélkül számítunk mindezekért a szolgálatokért máris tekintélyes előfizető- és olvasóköreink mind erőteljesebb növekedésére még ott is, hol az általános érdekű eseményekről nálunk bővebb közlemé-

érzelmi ömlengések és pörlekedéseknek egyaránt elő kell fordulni közöttük, hogy minden oldalról és minden körülmények között ismerjék egymást. Önre hivatkozom, kedves olvasóm, ha meghaladta a harminc évet. Nem emlékezik-e vissza gyönyörűséggel ama napra, mikor először ülve egy pajtás mellett, így szólt hozzá:

- Hogy hívnak?
- És téged?
- Mivel foglalkozik atyád?
- És a tied?

Bizalmas beszélgetésbe merültek; adtak, vagy kölcsönöztek egymásnak labdát vagy nyálkáságot és ime összetartoznak az életre. Így kötöttem én ismeretséget Aboutval a hatodik osztályban a Charlemagne-lyceumban. Véletlenül egymás mellé kerültünk. Egy óra után pajtások és nyolc nap után barátokká lettünk. Soha sem hagytuk el egymást; a halál választott el, magával vivén, mint kedvenc költőnk Horace mondá: lelkemnek felét.

Gyakran említették ama üldözéseket, melyeknek az új jövevény az internátusban néha ki van téve. Az igaz, hogy a liceumokban ép úgy, mint a fiatal emberek vagy a katonák társasköreiben, találkozik egy-egy szegény fiu, ki mintha arra lett volna teremtve, hogy a többiek gunyjának és rosszindulatának céltáblája legyen. Ezt nagyon elkínözzák és rendszeren egy gonosz fiu kezdeményezi a dolgot és

nyeket nem hozó kisebb fővárosi lapokat veszik; mert ezekből sem a vármegye, sem Pécs város ügyeiről és eseményeiről tájékozást nem szerezhetnek.

Hazafias tisztelettel

a

„PÉCSI FIGYELŐ“

szerkesztősége.

Előfizetésre való felhívás

a

„PÉCSI FIGYELŐ“

mindennap megjelenő politikai lap 1897. évi
XXV. évfolyamának
október-decemberi negyedére.

Előfizetési árak:

A napi lapra:

Egész évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hónapra — > 85 kr.

A heti lapra:

Egész évre 3 frt.
Félévre 1 frt 50 kr.
Negyedévre — > 85 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. **A kiadóhivatal.**

H i r e k.

Pécs, 1897. szept. 15.

A mi császári vendégünk.

Holnap éjszaka Pécsen keresztül Mohácsra érkezik II. Vilmos, porosz király, a német birodalom császára.

Egy híres francia történetíró szerint a mai kornak legérdekesebb embere a pápa mellett Vilmos császár, a ki holnaptól kezdve Baranya földjén lesz, négy napon át. Most

vezeti az egész bandát. En csak egy példáját láttam ez ostoba és rosszlelkű üldözéseknek. Nem csatlakoztam hozzájuk, de ha visszagondolok reá, sajnálom, hogy nem tettem többet, hogy nem jöttem segítségére az áldozatnak és nem osztottam ütlegeket az érdekében.

Szolgáljon mentiségemül, hogy nem birtam soha Don Quijotte-nak sem vérmérsékletével, sem öklével.

Nem emlékezem már, hogy miként végződött a dolog. A tanárok, kik észrevették, oltalmukba vették a fiut társai csintalanságával szemben, de nem tudták minden tüszurástól megkímélni.

Be kell azonban vallanunk, ha előfordul ilyesmi, egy kissé az áldozat maga is az oka. A gyermeknek van némi észbeli vagy jellembeli fogyatkozása (néha testi is), a mely kihívja pajtásai ellenszenvét. Különbözőben ez olyan ujjmutatás, melyet a nevelésben nem lehet eléggé figyelembe venni. A gyermek, ki így hagyja magát osztályában kicsufolni, később, ha nem erősítik jellemét, az életben sem lesz boldog. Csalódások és keserőségek várnak reá. Talán nincsen kárára, hogy fiatalon ment át egy szükséges megpróbáltatáson. Szenved, de edződik.

Természetesen nem ama belső szenvedéseket értem, melyekkel némely gyermek önmagát kínozza.

Ezek nyilatkoznak meg Vallás borzasztó

másodszor jön le a főhercegi vadászterületre szarvaslesre. Először 1885-ben volt nálunk, a mikor még nagyatyja, I. Vilmos volt a császár. Akkor még ő trónörökös sem volt; atyja, a trónörökös Frigyes Vilmos még nem volt beteg és senki se gondolt arra, hogy a 26 éves kir. herceg alig három év múlva a hatalmas német birodalom császára lesz.

*

Fejedelmi vendégünk most 38 esztendő. Kilenc esztendeje ül a trónon. Családi viszonyaiban a legérdekesebb, hogy unokája az angol királynőnek. Édesanyja, Viktória, a boldogult Frigyes Vilmos császár felesége, a walesi hercegnek a nővére.

II. Vilmos császár felesége, Augusztia Viktória Frigyes schleswig-holsteini hercegnek a leánya, a kit porosz királyi herceg korában, élete 22-ik évében, 1881-ben vezetett oltárhoz. Eddig 6 gyermekök van, mind fiu: az 1882. jun. 2-án született Vilmos trónörökös, Eitel Frigyes, Adalbert, Ágost, Vilmos, Oszkár és Joachim, porosz királyi hercegek.

A császár testvérei a vele együtt és egyformán nevelkedett Henrik porosz királyi herceg, a német tengerészparancsnok; Sarlott porosz királyi hercegnő, a ki a meiningeni trónörökös felesége; Viktória királyi hercegnő Schaumburg-Lippe hercegnek neje; Zsófia, Konstantin görög trónörökös felesége és Margit, porosz királyi hercegnő.

*

II. Vilmos császár a balkarjára béna. Éppen ezért állandóan katonai egyenruhát hord s kivált szereti a feszes huszár-egyenruhát, mert ez elleplezi a természeti fogyatkozást.

*

Fejedelmi családokban nincs párja a mostani német császár nevelésének. Középiskoláit a kasszeli gimnáziumban végezte, együtt a többi polgári fiukkal. A bonni egyetemnek pedig két esztendeig volt rendes és pedig nagyon szorgalmas hallgatója.

*

Ezredes korában történt, a mikor még nagyatyja, I. Vilmos uralkodott, hogy ezrede tisztjei nagyban kártyáztak s nagy összegeket vesztek; ezért szigorúan megtiltotta a kártyázást.

A császári nagyatyja értesülve szigoru parancsáról, felhívta őt, hogy vonja vissza, mert ugyis remélhető, hogy a tiszték anélkül is alkalmazkodni fognak ezredesük akaratához. De Vilmos herceg így szólt: Felség engedje

könyvében. Tagadhatlan, hogy ő nagyon boldogtalan volt a kollegiumban, de ő mindenütt az lett volna. Mert az ő baja az irigység volt. Dühös volt, hogy kevésbé jól öltözködhetett, mint a többiek, és atyja régi öltönyeit kellett viselnie, amelyeket édes anyja, ugy a hogy, összefoltozgatott. Tudok másokat, kiknek szívet túlárasztotta a hálaérzelem a jó anya iránt, ki rontja szemeit a foltozgatással és megfosztja magát mindentől, csakhogy fiának jobb nevelést adhasson. De ő csupa gyűlölségből állott. A megvetést, melyet gazdagabb társai szemeiben látni vélt, türethetetlennek tartotta. Dühösen mutatta öklét a társadalomnak és a gondviselésnek.

Ez igazán nem az internátus hibája, mely erről mitsem tehet. Én pártolom azt, mert szükséges és üdvösnek tartom, ha nem is valamennyi, de a legtöbb gyermekre nézve. Minden, amit megengedhetek, az, hogy vannak gyengédebb, ábrándozó természetek, melyek nem tudnak e rideg, egyforma neveléshez alkalmazkodni.

A szülőkre tartozik ez érzélgőseket maguk mellett tartani. De egy Lamartine, egy Anatole France-ra hány Tartarin esik. És ami ezeket illeti, őszintén hiszem, hogy a nevelő intézet felügyeletével, rendszeres életmódjával, fegyelmével és pajtáskodásaival hatalmasan járul hozzá a jellem képzéséhez és a léleknek erős és hajlékony rugót kölcsönös.

meg e kérdést: »Parancsnoka vagyok-e még ezredemnek?« »Természetesen« felelt az öreg császár.

»Akkor engedje meg, felség« — viszonozta a herceg — »hogy fentartsam parancsomat, avagy pedig felséged kezeibe tegyem le a parancsnokságot.«

E határozott szavak tetszetek a császárnak s igyekezett kiengesztelni a herceget: »Ó erről szó sincs, ily kitűnő ezredest nem talállok egyhamar.«

Porosz katonatisztek és ne kártyázzanak? Nem tudtak beletörödni sorsukba s néhány előkelőbb tiszt, a kik az öreg I. Vilmos császár kegyében állottak, idők multával arra a kérdésre merészkedtek, hogy lehet-e kilátás a szigorú tilalom visszavonására? Az öreg császár így felelt: »Nagyon sajnálom, én megpróbáltam mindent, de az ezredes nem enged.«

*

II. Vilmos császár mindennapi élete Berlinben korántsem kényelmes. Már öt órakerkel, de két idősebb fiának megengedi, hogy reggel 6-ig aludhassanak. Fürdés után családi körben reggelizik s gondoskodik arról, hogy fiai 7 órakerkezdzék napi munkájukat. Ekkor ő is dolgozó szobájába megy, hogy a kormányzás ügyeit végezze. Az előtte fekvő iratokat döntése és aláírása előtt behatóan megvizsgálja. Több órai munka után a császárnéval az állatkertbe kísértakocsizik. Sétakocsizás után fogadja a minisztereket s a különböző hivatalnokokat, fogadja jelentéseiket s tárgyal velök. A császár szereti az egyszerűséget s asztalára nem sok fogás kerül. A konyha azonban magának a császárnének a felügyelete alatt áll. A császár háló ágya mellett mindig kéznél kell lenni írónak és papirosnak, hogy a titkár rögtön följegyezhesse, ha éjjel fölébredve valami jó gondolata támad.

*

Trónra lépése után II. Vilmos császár tengeri utra indult hajóhada kíséretében. Első látogatása Oroszországnak szólt. A kronstadti kikötőben találkozott III. Sándor orosz császárral. Oroszországból Svédországba vezetett útja, innen pedig Dániába. Tengeri útja után meglátogatta egyes német fejedelmeket, majd pedig utba ejtve Bécsset, telkereste Rómát, a hol meglátogatta úgy Umberto királyt, mint XIII. Leo pápát.

*

Nyugalansággal látom a hajlandóságot arra, hogy e nevelés ridegségét enyhítsék, hogy a gyermekeket ugyszólván váltába becsomagolják. Igazán oly nagy szolgálatot tesznek ezzel nekik? Azt hiszem, ahelyett, hogy sajnálkozzunk a tanulóknak a tanév elején, így kellene szólani hozzájuk:

— Gyermekeim, nagyon is hosszú szünidőtök volt és gyakran unatkoztatok. Ne mondjátok, hogy nem. Láttam, tudom. Voltak napok, mikor nem tudtatok mihez kezdeni. Végre el lesztok foglalva és pedig komoly dolgokkal. Ez nagy szerencse rátok nézve. Fogjatok hát komolyan hozzá, komolyan és jó lélekkel. Dolgozzatok, mert az élet meg fog benneteket tanítani arra, hogy nincs nagyobb öröm, mintha az ember a maga kertjét művelheti. Miveljétek tehát a tetteket és legyetek hálások azok iránt, akik az ásó és kapa használatára oktatnak.

És így szólnék az anyákhoz:

— Ne bánkódjanak képzelt bajok fölött. Üzzék el aggodalmaikat; ne nyugtalankodjanak a fölött, hogy a gyermekek megtalálják-e az intézetben ama kényelmet, melyet otthon élveztek. Nem fogja azt megtalálni, de ez üdvös reá nézve. Üdvös, hogy engedelmességre, rendre, egyszerűségre, munkára és birkózásra szokik; üdvös, hogy megismeri az életet és hogy jó előre edzi testét, lelkét.

A szép modor . . . én Istenem, azt önmagától fogja elsajátítani, ama napon, mikor szerelmes lesz.

Ez sem fog elmaradni!

Nekünk ma kétszeresen érdekes a német császár. Érkezéséről folyik a beszéd; ő az érdeklődés központja s mindenki egy szívvel lélekkel óhajtja, hogy császári vendégünk kitűnően érezze magát Baranyában!

Napirend 1897. szeptember 16-án.

Naptár: csütörtök, szept. 16. — Róm. kath.: Eufémia. — Prot.: Eufémia. — Görög-kel. (szept. 4.) Babilasz. — Zsidó: Elul 19 — Nap két 5 óra 24 perckor; nyugszik 5 óra 52 perckor. — Hold két este 7 óra 44 perckor; nyugszik délben.

Időjárás: hőmérséklet 17 Celsius fok meleg; légnyomás 753. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett, délen és nyugaton csapadék várható.

— **(Királyi vadászatok.)** Holnapra virradóra, reggeli 2 óra 30 perckor érkezik meg ő felsége a király s utána Vilmos, német császár, Pécsen keresztül, Mohácsra. A vasuti és hajóállomás már teljes díszben áll. A főispán és *Trizler* Károly alispán ma délelőtt Mohácsra utaztak a végső intézkedések megtétele végett, *Panajotti* Sándor, alezredes, csendőrkerületi parancsnok és várbogya *Bogyay* Vince, százados, szárnyparancsnok szintén a helyszínén tartózkodnak már. A királyt megérkezésekor Frigyes főherceg fogadja, Wolkenstein gróf főudvarmester és a főispán kíséretében. A 2 óra 45 perckor érkező német császárral együtt a király aztán a »Sophie« hajóra száll, melyen a Prokopfokig megy a császár és ott kiszállván, a Kara ancsára hajtat és szarvaslesre megy; a király pedig Rácokrévnel száll ki és a Köröserdőben szintén lesre megy.

— **(Az erdélyi püspök nálunk.)** Mint tegnap már megírtuk, *Majláth* Gusztáv gróf, erdélyi püspök, Pécsre érkezett. A püspökkel jött Budapestről nővére, *Pallavicini* Ede örgrófné *Majláth* Etelke grófnő is és a Mária-utcai *Majláth*-palotába szálltak. A püspök ma reggel 7 óraker a székesegyházban megkezdte a papszentelési szertartásokat, a tonsurát, a kisebb rendeket és az alszerpapi rendet adván fel a jelölteknek. Holnap hét óraker a folytatólagos szertartáson *Vaszary* Kalmán és *Wolfner* Ferenc veszik fel a püspök kezéből a szerpapi rendet.

— **(A pécsi kereskedelmi és iparkamara.)** folyó hó 20-án (hétfőn) d. u. 3 óraker a kamara saját házában (Percel-és Kisfaludy-utca sarkán) rendes közgyűlést tart. A napirend tárgyai: A) Elnöki előterjesztések; B) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése; C) Tárgyalási ügyek. I. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata a kamara újjaalakítása tárgyában. II. Ugyanannak leirata az ipari kartellek tárgyában. III. Ugyanannak leirata Egerágh község helypénz-szabályzatának véleményezése iránt. IV. Ugyanannak leirata a hivatalos statisztikai adatszolgáltatás tárgyában. V. Ugyanannak leirata a somogy megyei kéményseprői szabályrendelet módosítása ügyében. VI. Ugyanannak leirata a zugkiállításokkal üzőtt visszaélések meggátlása tárgyában. VII. Ugyanannak leirata Saárd község hetivásárjának áthelyezése ügyében. VIII. A m. kir. fővámigazgatóságnak átirata a Pécssett létesítendő vámhivatal ügyében. IX. Baranyamegye alispáni hivatalának átirata a házi-ipar miként leendő meghonosítása és fejlesztése ügyében. X. A m. kir. postatakarékpénztári igazgatóság átirata a

postai check és clearing forgalom terjesztése iránt. XI. A kolozsvári társkamara átirata a vándor-raktárak és kereskedelmi utazók által okozott visszaélések meggátlása iránt. XII. Pécs szab. kir. város kereskedői- és iparostanone iskolai bizottságnak folyamodása az iparossegédek rajztanfolyamának segélyezése iránt. XIII. Ugyanannak jelentése a pécsi keresk.- és iparostanoneiskolák mult évi viszonyairól. XIV. A pécsi ipartestület beadványa az általa kiadott »Iparosok Lapja« támogatása iránt. XV. Jilly Lajos állami ipariskolai növendék folyamodása ösztöndíj adományozása iránt. XVI. Asztalos Győző állami ipariskolai növendék hasonló folyamodása.

— **(Névmagyarosítások.)** *Weisz* Tibor, mohácsi illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevét Vidára, — *Klein* Gyula, tolnai illetőségű budapesti lakos pedig Tolnaira változtatta nevét belügyminiszteri engedéllyel.

— **(Áthelyezés.)** *Handel* Ottó, temesvári posta- és távirtdaigazgatósági számvizsgáló, hasonló minőségben a pécsi posta és távirtdaigazgatósághoz helyezett át.

— **(Egyházmegyei hírek.)** *Hay* Ede, mucsii adminisztrátor, a mucsii plébániára plébánossá kineveztetett. — *Polgár* János, felsőireghi segédlelkész Zombára helyezett át.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Taizs József, ág. ev., Pécs — Mestrics Ilona özv. Kobelrausch Lajosné, rk., Pécs; Gyurkovits Lázár, görög-kel., Pécs — Progli Erzsébet, rk., Pécs;

Piskur Géza, rk., Pécs — Eizenhut Anna Róza Magdolna, rk., Pécs;

Sterc János, rk., Pécs — Sudás Anna Mária, rk., Pécs;

Weisz Jakab, izr., Pécs — Veisz Julia, izr., Pécs;

Kotanovszky Antal, rk., Pécs — Andrásovits Mária, rk., Pécs.

— **(Eszéki fiuk Dárdán.)** Az eszéki magy. kir. államvasutak személyzete — mint annak idején jeleztük is — Eszéken az államvasuti alkalmazottak gyermekei részére magyar iskolát akart felállítani. Strosszmayer püspök azonban magyarfalásától elvakulva, tiltotta, hogy a vallástant az iskolában magyarul adják elő. Az eszéki vasuti alkalmazottak azonban most úgy segítenek a dolgon, hogy gyermekeiket Dárdára küldik hetenkint kétszer hittani órák hallgatására.

— **(Jáger Mari leányai.)** Vagy két év óta rendszeresen üzőtt bűn nyomára jött most rá a szentlőrinci csendőrség. *Puntos* Julianna, szentlőrinci leányzó ellen ugyanis az a gyanu támadt, hogy tiltott szerelmi viszonyának gyömolcsét elemésztette, úgy akarván a szegyéntől szabadulni. Nyomban letartóztatták és a bűnös leány be is vallotta, hogy méhmagzatát előlte és belevetette egy gödörbe, honnan a fejletlen hullát elő is keresték. A leálynak azonban büntársa is volt, *Tonka* Katalin, bodai vénasszony személyében, a ki segített neki az ocsmány bünt végrehajtani. Mikor aztán az asszonyt is kérdőre vonták, az ellene megindított vizsgálat során egész sereg ilyen borzasztó bűn nyomára jutottak, melyeknél ő segédkezett s így okozója

lett egy-egy emberélet időelőtti kioltásának. *Papp* Agnes, nagyberkii; *Kocsis* Katalin, kövesdpusztai; *Szabó* Julianna, szentlőrinci és egy pécsi illetőségű leányszórol derült ki, hogy a világ előtt szegyenüket eltitkolandók, a vén kuruzsló asszony segítségét vették igénybe s mindnyájan előlték három-négyhónapos méhmagzataikat. És így ez az ocsmány bűnszövetkezet le lévén leplezve, most már valottak tovább s még több bűnös és bűnszerző is került elő. Így *Tóth* Rozália, szentlőrinci leányról kiderült, hogy *Pakos* Anna segélyét használta szerelmi szegyenének eltitkolására; *Mak* Mari, szentlőrinci leány pedig *Mészáros* Zsuzsanna segélyével akart megszabadulni szegyenétől; *Szabó* Katalin, a ki szintén szentlőrinci lakos, szintén ily bűnös tette vetemedett; végül *Kovács* Annának, ismét csak Szentlőrincen, *Fogl* Anna nevű kuruzsló vénasszony volt segítségére a bűnelkövetésében. Érdekes, hogy az elvetemült banda tagjai között levő pécsi illetőségű leányról biztos adatot, hogy jelenleg hol tartózkodik, nem tudnak s azt beszélik, hogy vidéken klastromba vonulva vezekel bűneért s egy bűnsegédként szereplő vén kuruzsló asszonynak se ejthették meg eddig a kihallgatását. E két utóbbi ellen most már a pécsi vizsgálóbírószék teszi meg a szükséges intézkedéseket, míg a többi bűnös leányt és asszonyt bekisérték Pécsre a kir. ügyészség börtönébe, a hol most megérdemelt helyükön vannak.

— **(Megkövezett hegypásztor.)**

Tegnap a postavölgyben nagy garázdálkodást vitt végbe egy csomó baka, a kik a szőlőket — mint rendesen — meglátogatták egy kis potya szüretelés végett. A hegycsősz azonban rájuk akadt és el akarta tőlük venni a lopott szőlőt, illetve zálogot venni tőlük, hogy annak idején a vizsgálatot meg lehessen ellenőrizni tartani. A bakák azonban ellene álltak és kövekre kapva, meg akarták kövezni a kötelességtudó hegycsősz. És annak annyira fenyegetett lett a helyzete, hogy végre a legyverést kellett használnia s egyszer közéjük lőtt a támadóknak. Azok erre aztán kerekelték s egygyel ismét szaporították a bakáktól elkövetett lopások statisztikáját.

— **(Rálőtt a lányára.)** Könnyen halállal végződhet családi dráma történt most Kovácsvidékén. Ott él *Mátyás* József nevű ember, a ki — úgy látszik — maga kerüli a munkát és a lányának kegyelméből akar megélni. Örökösen a lányát tartja pénzzel s ha elfogy, a mit kap, csak ismét hozzá folyamodik. S nemcsak kér, de követel pénzt, a mi aztán most arra vitte, hogy csaknem gyilkosa lett a lányának. Ismét pénzt kért attól s mikor a lány nem adott, olyan dühre gerjedt ellene, hogy felkapott egy kétszövényű töltött fegyvert és azzal rálőtt a lányára. Szerencsére azonban a lövés nem talált s a leány elmene-kült előle, mielőtt másodszor is lőhetett volna. Az eset feljelentetvén a siklósi járásbírószéknek, a beismerésben levő apát bekisérték a járásbírószék fogházába, hogy kérdőre vonják, mért akart a lányát gyilkosa lenni.

— **(Késelő részeg ember.)** Tegnap este egyik Jókai-téri pálinkamérésben nagyon a fenekére nézett a pálinkás üvegnek egy napszámos és kint az utcán előrántotta a zsebkését s azzal akarta megszúrni, a ki elébe jutott. A rendőrök aztán megfogták és bevitték a városházára, hol az udvaron a fejét beleverte egy kocsiba, úgy, hogy orvosi segítségre volt szükség a sebe bekötözésénél. Most ott tartják a börtönben, hogy kipihenje magát.

— **(Szinügyi bizottsági ülés.)** Holnap (csütörtökön) délután 3 órakor a szinügyi bizottság ülést tart. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy *Berényi* (Janiky) Miklós, igazgatósági megbízott ma bérletek gyűjtése végett megérkezett Pécsre és naponként 10—12 és 3—5 óráig a színházi pénztári helyiségben található.

— **(Orgyilkossági kísérlet.)** *Andrics* Ádám, baranyavári lakos, egyik este hazafelé tartván, egyszerre fegyverdörrenést hallott és érezte, hogy a golyó a vállába fúródott. Természetesen, azonnal gyilkost kiáltott és a mint sebe engedte, menekült a lesből élete ellen törő orgyilkos elől. Vérző sebbel érkezett haza és az esetet azonnal feljelentette a csendőrségnek, a hol megindították a nyomozást az orgyilkos ellen. A meglőtt ember *Láng* Ferenc, baranyavári lakost, régi haragosát gyanúsította az orgyilkossági kísérlet elkövetésével, a ki aztán be is ismerte, hogy csakugyan ő lőtt rá, hogy boszuját kitöltse rajta. A fegyvert is előadta, melylyel le akarta

erősen kifejtett családi szellem, s egy magasabb fokú erkölcsi érzület. Élesen szóló bizonyossága ennek és a nők nagy befolyásának, hogy noha az izlam, melyhez a tuaregek is tartoznak, a több nejlüségét megengedi, a férfiak mégis rátudták magukat az egynejlüségre határozni. A tuaregek lovagiasság a nők irányában olyannyira, hogy e lovagiasság a középkori szokásokat juttatja eszünkbe. A turgi nő lovagja »lithamjára« valamely jelmondatot himez, míg a lovag szépének nevét a sziklakba vési s erényeit és előnyeit nyilvánosan magasztaltatja; kétértelműségek itt kizárva, mert a turgi büszkén mondja: »a barát és a barátnő a szemnek és a szívnek való és nem mint az araboknál egyedül csak a vágnak.« Noha a legudvariasabb turgi is eltaszítja magától nejlét, akár van arra alapos oka, akár nincs; mégis bir annyi becsületérzessel, hogy második nejlét csak akkor vezeti házához, hogy ha már eltaszított első nejlé sorsáról kellően gondoskodott, mi az arab nomádnak sohasem jut eszébe. A turgi nő feltétlen engedelmisséggel tartozik ugyan urának, de azért az arab nő mellett valóságos fejedelem asszony.

Kisebb nagyobb mértékben áll ez a marokkóiakról is, hol a monogamia divik, sőt a nőt nem veszik, mert a pénz, a mit a völegény apósa kezébe letesz, toilettetárgyak és ékszerek vásárlására fordítatik.

Ezzel itt hagyom ezt a világrészt is és szólni fogok az új világról *Amerikáról*, hol kétségen kívül legérdekesebb jelenségeket találunk még a nők társadalmi állása és helyzete tekintetében is.

Az amerikai hölgyvilág eddig minden európai embert elbájolt. A szabadság amaz esztelen korlátairól, melyek leányainkat még akkor is feszélyezik, midőn igéző

ugyan meg van itt is engedve, de a hottentota csak nagy ritkán él e jogával, a minek alkalmasint a fentartási eszközök hiánya, s a velük született lomhaság az oka.

A kaffereknél a családi élet a soknejlüség alapján, a nők számát azonban a vagyoni állapot határozza meg. A nősülés mindig üzlet, a mennyiben a kérő bizonyos számú tehenet fizet a leány atyjának.

Igen szomorú a gaboni nők sorsa, az összes munkákat, legyen az még oly nehéz, nekik kell elvégezniök, s így jóformán igavonó jószágul szolgálnak a férjeknek. Ez a tulterheltség és a roppant korai házasságok okozták azt, hogy a nők nagyon is korán megvénülnek. Tízéves korában férjhez megy a leány s a szegény teremtés tizenéves korában már anya, husz évvel pedig már épen öreg asszony. A völegény és menyasszony közti vonzalom jeléül tekintetik, ha a leány a leánykérés alkalmával egyidejűleg leendő apósának felajánlja nővérét. A családi életükről csak a legkedvezőtlenebbül lehet nyilatkozni. Nem elég, hogy a férj feleségét vagy feleségeit valóságos rabszolganővé alacsonyítja, hanem amellet még mint törvényes nejlét sem becsüli valami sokra. Ha ugyanis egyikét vagy másikat meguntta, egyszerűen bérbe adja vagy kikölcsönzi a szomszédjának, ami igen drasztikus illusztrációja azon alaptételnek, hogy az afrikaiaknál a »nő töke, melyet mindenki igyekszik a lehető legelőnyösebben értékesíteni.« Nem ritka eset az sem, hogy a férj az általa vásárolt árukért nejlét adja oda zálogba. Ha pedig követelése van, törekvése, hogy adósának valamelyik kedvére való nejlét kerithesse birtokába. Mindezek dacára alig fordul elő azon eset, hogy a nő megszöknék. A szánalomra méltó

lőni Andricsot és így teljes beismerés mellett adták át a dárdai járásbírósnak, hol most vizsgálati fogságban tartják.

— (**A pécsi Derby.**) A pécsi Bicycle club október hó 3-án és 4-én nemzetközi kerékpárversenyeket rendez, melyen a »pécsi derby« címen 1000 frank versenydíj is verseny alá kerül. A kétnapos kerékpár ünnepek sorrendje a következő: I. nap: okt. 2-án a vendégek fogadtatása a pályaudvaron. Esti 8 órákor ismerkedési estély a »Vadember«-ben. II. nap: okt. 3-án reggel 10 órákor villásreggeli a Nemzeti Casinó éttermében és utána a város megtekintése. Déli 1 órákor ebéd a Vadember-szállodában. D. u. 2 órákor ugyanon kivonulás a versenytérre. D. u. fél 3 órákor a versenyek kezdete. Esti 8 órákor társas estebéd a Vadember szállodában. III. nap: okt. 4-én reggel 10 órákor villásreggeli a Nick sörcsarnokban. Déli 1 órákor társas ebéd a Vadember szállodában. D. u. 2 órákor ugyanon kivonulás a versenytérre fél 3 órákor a versenyek kezdete. Esti 8 órákor társas estebéd a Vadember szállodában és a díjak ünnepélyes kiosztása. Verseny sorrend október 3-án: 1. Pécsi Derby. Nemzetközi nyílt. Selejtező futamok 1000 m. Minden futam I., II. és III. helyezette indul a közfutamban. 5. 2. Amateur verseny 2000 mtr. országos zárt. I-nak ezüst érem és tiszteletdíj. II-nak ezüst. III-nak kis ezüst érem. 3. Reménydíj-verseny. Előfutamok 1000 mtr. Nyitva azok részére, kik a selejtező futamokból (1.) kiestek. Minden futam I. és II. he-

lyezettje indul a közfutamban (5.) 4. Országos főverseny 3000 mtr. (Nyílt). I-nak ezüst érem és tiszteletdíj. II-nak ezüst érem. III-nak ezüst érem. 5. Pécsi Derby. Közfutamok 1000 mtr. Nyitva a selejtező futamok (1.) I., II. és III. és a Reménydíj-verseny (3.) I. II. helyezettei részére. — Minden futam I. és II. helyezette indul a minősítő futamokban. 6. Tandem-verseny 5000 mtr. országos, nyílt I. pár ezüst érem és tiszteletdíj. II. pár ezüst érem. III. pár kis ezüst érem. Verseny sorrend október hó 4-én: 7. Vállszalag-mérkőzés 1000 mtr. I. futam. 8. Pécsi Derby. Minősítő futamok 1000 mtr. Nyitva a közfutamok (5.) I. és II. helyezettei részére. — Minden futam I. és II. helyezette indul a döntőfutamban (12.) 9. Vállszalag-mérkőzés 1000 mtr. II. futam. 10. Többüléses gépek versenye 3000 mtr., nemzetközi nyílt. I-nak 100 frc., II-nak 50 frc., III-nak 30 frc. 11. Vállszalag-mérkőzés 1000 mtr. III. futam. 12. Pécsi Derby. Döntő futam 2000 mtr. Nyitva a minősítő futamok (8.) I. és II. helyezettei részére. I-nak 500 frc., II-nak 200 frc., III-nak 100 frc., IV-nak 50 frc. 13. Vigasz-verseny 2000 mtr. Nemzetközi nyílt. — Nyitva azok részére, kik a Pécsi Derby döntő futamában nem indulhattak. I-nak 70 frc., II-nak 50 frc., III-nak 30 frc. Versenyszabályok a »Magyar Kerékpáros Szövetség« versenyszabályai. Nevezési zárlat: 1897. okt. hó 1-én déli 12 órákor. Nevezések posta, vagy távirat útján ajánlottan, a borítékra e szó »nevezés« feltüntetésével Kiss Ernő versenytitkárhoz Pécs, Percel-utca 16. címre küldendők. Nevezési

díjak nincsenek. A »Pécsi vállszalag-verseny«-re a következő határozmányok vannak érvényben. 1. A mérkőzési határidő 1897. aug. 29-től ugyanez év okt. 3-ig állapított meg. 2. Minden mérkőzés három 1000 méteres futamból áll, melyből a győztesnek kettőt okvetlenül meg kell nyerni. 3. Egy-egy mérkőzésnél csak két fél vehet részt. 4. Az okt. 3-iki mérkőzésnél a díjazás: a vállszalag, az aranyérem, a cím és a tiszteletdíj. 5. A vállszalag-mérkőzés nyílt, országos jellegű.

— (**Ellenőrzési szemlék.**) Pécselt a honvédség részéről jövő hó 3—6. napjain tartatnak meg az ellenőrzési szemlék; még pedig 3-án a szigeti-külvárosi, 4-én a belvárosi, 5-én a budai külvárosi és 6-án a bányatelepi lakos hadkötelesek részére, mindenkor a Fehérváry laktanyában. A közös hadsereg részéről október 10., 11., 12. és 13-án lesznek az ellenőrzési szemlék, ugyanazon sorrendben, a Frigyes-laktanyában. Az utóellenőrzési szemlék november 2—6. napjain lesznek a közös hadsereg részéről; november 8-án pedig a honvédség részéről.

Órák ezüst-arany tárgyak az ékszerek javítását, kicserélését, tisztítását, felfrissítését és átalakítását a legjutányosabban és gyorsan teljesíti *Schönwald Imre* órás és ékszerész Pécs.

teremtények azt hiszik, hogy ennek így kell lennie, s még inkább érthetőnek találják munkával való túlterheltségüket, mert hát az országban egyáltalában nem ismerik a teherhordó állatot. Igen sajátságos ily körülmények között azon tény, hogy a Gabon vidékén élő nők közt mondhatnám törvény által engedélyezett házi barátság létezik. A férj lehet féltékeny és szokott is az lenni, ha nem is épen nejére, hanem férji jogaira, de azért egy-egy »kongujét« tünnie kell, akár tetszik, akár nem. A szokás a nőkkel való rendkívül méltatlan bánásmód ellen mintegy mérsékelőül tekinthető.

A dahomei és ashanti néger tartományok embereiről talán szükségtelen is lenne megemlíkezni, elemük a harc és nem irtóznak a gyilkosságoktól. A családfő a családtagokat eladhatja rabszolgaként és mindenki tarthat magának feleséget annyit, a mennyit venni és eltartani képes. Emellett aztán igaz, hogy minden munkát a nők kötelesek elvégezni; — míg az ur és parancsoló alszik, eszik vagy kényelmesen dohányzik, addig a nőnek pálmalevelet kell sajtolnia, főznie, fát és vizet hordania és az ételeket elkészítenie, az utóbbiakat mindig térdelve köteles a férjének átnyújtani, s azzal együtt soha sem ékezhetik.

Liberiában, Szenegambiában erkölcsről szó sem lehet és a nők élete olyan, hogy még távolról sem merek róla szólni.

A tibbu nők mindig fegyverrel járnak, mert házsártos, veszekedő, bosszuálló és férfias természetüknél fogva az ügyes-bajos dolgaikat nem mindig tudják nyelvükkel elintézni és nem tudhatják, mikor kerül veszekedésre a dolog.

A négerék a nőt nem tartják személynek, csak közönséges tárgynak. Az eladó leányok megszerzése a házassulandó férfiak részéről egyszerű üzleti uton intéztetik el; bizonyos vételárnak hasznos állapotokban vagy értékekben való lefizetése által, mindenkinek szabadságában áll ilyen módon annyi feleséget szerezni, a mennyi épen tetszik. A leányok és asszonyok általában véve szelidebbek, semmint ily kezdetleges erkölcsi viszonyok alapján várni lehetne. A nőket nagyon védik az apák, kik soha nem hagyják boszulatlanul, ha leányukkal valaki rosszul bánik, vagy azt megszegyeni. Az asszonyokkal szemben pedig azon alaptétel áll, hogy miután egy tárgy csak anyagi kárt okozhat, félrelépéseknél a férficsábító a legtöbb esetben csak kártérítést köteles fizetni.

Az abessíniaiak alacsony műveltségi fokának megfelelő a nők állása is. A házasságok egyházilag kötöttek ugyan tanuk előtt, de e mellett mindenkinek szabadságában áll tetszés szerinti számu mellék feleséget tartani. Ez az oka az abessíniaiak rossz hírnevének, melyet több utazó ekkép jellemez: »az abessíniai jellemén ott tapadnak a civilizált világ összes bünei, s előtte a szemérem ismeretlen fogalom.«

A Sahara sivatag nomád arabjai alapvonása a családiasság, noha a nők helyzete náluk ép úgy, mint a tuaregekénél legkevésbé sem irigylésre méltó, a többnejűség a közös nyomoruság miatt, nem igen fordul elő, férjéhez a nőt rabszolgai viszony köti.

A targi nő már férjével teljesen egyenrangú, s a házassági közösségben hozományát, vagyonát önállóan igazgatja. A nő őszinte, igazságos s a férfiak tanácskozásaiban gyakran döntő szava van. Ennek kifolyása az

Művészet, irodalom.

○ **Pécsi színészek a Magyar Színháznál.** Budapesten jövő hó 16-án új színház nyílik meg. A „Magyar Színház” ez, melynek igazgatói *Relle Iván* és *Evva Lajos* lesznek. A színház társulata már szervezve van s a tagok sorában több ismerősünk foglal helyet. A bonvivant és szerelmes szerepkörre *Balla Kálmán* van szerződve, kinek menyasszonya, *Csik Irén*, lesz a koloratur-énekesnő. A komikusok között ott van *Boross Endre*, ki tavaly a pécsi közönségnek volt kedvence. Végül *Füredi Béla* is tagja az új színháznak.

○ **Pálffy Nina**, a ki a tavalyi szezon második felében a pécsi színpadon hódított s ki miatt az az ismeretes primadonna-háború is volt a direktor és Pálffy Nina tisztelői között — mint értesülünk — a mostani szezonra *Peterdy Sándornak*, a Délvidéki színiszövetkezet igazgatójának társulatához szerződött.

○ **Odry Lehel énekiskolát nyit.** Pácsi *Odry Lehel* operaénekes, ki csak nemrég telepedett le Pécsre, műkedvelő és énekes pályára készülő széphangu kezdők, haladók és előrehaladottak számára ének- és játékkiskolát nyit. Jelentkezni lehet Odry laksán, Attila-utca 6. szám alatt, folyó hó 20-tól 30-ig, naponta délelőtt 11—12, délután 3—5 óráig. Hiszszük, hogy a jeles művész énekiskoláját nagy pártolásban fogják részesíteni városunkban, mert az a mi ének és műkedvelő köreinkben hézagot fog pótolni.

○ **Színészeink Ujvidéken.** Megirtuk már, hogy az ujvidéki közönség milyen közönyt tanúsít az ott játszó pécsi színtársulat irányában. Most azonban — mint értesülünk — előkelő körökben mozgalom indult meg a színészet támogatására, melynek élén *Devich László dr.*, törvényszéki elnök áll. A pártfogást meg is érdemli a társulat, mert új és változatos műsor van napirenden. Legujabban a Kis alamuszi, Gyimesi vadvirág, Cigánybáró, Szabadulás, Betyár kendője és a Lili kerültek színre.

Törvényszék.

§ **Vizé vált liszt.** *Schwartz* Gyula, vasasi vizimolnár, átvett *Singer* Adolftól 19 zsák búzát őrlés végett, a mi megért vagy 159 frt 25 krajcárt. Azonban a tulajdonos hiába várta a lisztet, melyet mind máig nem kapott meg. Ezért sikkasztás miatt feljelentette a pécsi kir. törvényszéknél, hol ma tartották meg ellene a végtárgyalást. A vádlott azzal védekezett, hogy a viz behatolt a malmba és elvitte a búzát s még ő is nagy kárt szenvedett, — ezt a védekezését azonban nem tudta beigazolni s ellenkezőleg az sült ki rá, hogy bizony ő a búzát saját céljaira használta fel, vagyis elsikkasztotta. A bíróság tehát hűnösnek mondta ki a sikkasztás elkövetésében s ezért hét havi börtönrre ítélte, mely ítélet ellen azonban az elítélt fellebbezett.

§ **Elhalasztott végtárgyalás.** *Jelics* Marko és *Tito*, dályoki lakosok ellen végrehajtás vezetett, a lefoglalt ingókból nem volt meg semmi, mikor árverésre került a sor. Ezért sikkasztás miatt vád alá helyezte őket a pécsi kir. törvényszék s mára tüzte

ki ellenük a végtárgyalást. Minthogy azonban a vádlottak azzal védekeznek, hogy a biztosított adósság ingatlanokra is be volt kebelezve s azok eladatván, a követelés megtérült s így kár nincs: ennek kiderítése végett pótvizsgálatot rendelt el a törvényszék s annak befejeztéig a végtárgyalást elnapolta.

§ **Harapós ember.** *Dömötör* János, dáróci lakos, rabiátus természetű férfiú, a ki már egyszer — az apja ellen elkövetett súlyos testisértés miatt — el is volt ítélve. Ma ismét ilyen bünnel vádolva állt a pécsi kir. törvényszék előtt. Ugyanis, alig hogy kiszabadult a fogságból, ismét családi idillt rendezett az apjával, a miatt, hogy az elegendte a házat árvereztetni s mert a házat a fiu sógora vette meg, ez kétszeresen dühre lobbantotta. Most is neki ment az apjának, de a sógora állt elébe s azzal kelt birokra. Ezt aztán megharapta az arcán s tovább is csak az apja ellen tört, a ki előle a szomszéd udvarába menekült. S mert oda nem mehetett, felkapott egy téglát s azzal olyan szerencsétlenül találta el az apját, hogy az véres fejjel rogyott össze. Ezért aztán feljelentették a pécsi kir. törvényszéknél súlyos testisértés miatt s ma el is ítélte a bíróság hathónapi fogházra. Az elítélt fellebbezett az ítélet ellen.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1897. évi szeptember 11. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza új 11.—11.50; kétszeres új 9.—9.50; rozs új 7.80—8.—; árpa őszi 5.80—6.—; tavaszi 6.80—7.—; új —; zab tavaszi 5.50—5.60; búzáköny 4.30—4.60; kukorica új —.—; kukorica ő 5.80—6.—; széna 1.20—1.50; szalma 0.80—1.—

Kínálat: erős, mintegy 600 gabona-kocsi volt a piacon.

TÁVIRATOK.

— **Uj nemes.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Wodianer* Fülöp udvari könyvkereskedő, a nyomdai ipar és könyvkiadás terén szerzett érdemeiért a magyar nemességet kapta.

— **Szlovének kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A laibachi ó szlovén kongresszuson résztvettek a horvát-szlavonországi szlovének is, mintegy 1700-an, köztük *Rukawina* báró, a horvát ellenzéki klub elnöke, *Starcevic* és *Potocsnyák* képviselők. A kongresszus elhatározta, hogy követelik a szlovének teljes egyenjogúsítását hivatalokban, iskolákban és a közigazgatásnál.

— **A tatai király-manőverek.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Királyunk lova a tegnapi gyakorlaton térdre bukott s csakis a király híres lovaglási ügyessége és tanúsított lélekjelenléte mentette meg ő felségét a nagyobb balesettől. A király rögtön lovat váltott. Vilmos német császár a magyar honvédségre a következőket mondta: Die Honvéds haben brillante Feuer-disciplin. Tatán bevégeződtek a hadgyakorlatok. A fővezetőség utasítására a döntnökök nem jelentették ki győztesnek *Lobkovitzot*, sem vesztesnek *Frigyes* főherceget, hanem döntés előtt befejezettek jelentették ki a harcjátékot. Fél 11-kor lefújtak. Egykor

udvari ebéd volt. Három órakor királyunk és Vilmos császár bucsut vettek a vendéglátó *Esterházy-családtól*. s királyunk egynegyed 5-kor, Vilmos császár fél 5-kor Mohácsra indultak külön vonataikon.

— **Az új ciklus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőházat az ausztriai helyzet tisztulásáig, midőn a provizorium beterjeszhető lesz, a kormány nem tudja foglalkoztatni; így formális ülések lesznek, melyeket interpellációk fognak tarkítani, közbe-közbe heves jelenetekkel is. Interpelláció lesz a többi közt az osztrák helyzetről s az adandó választól függ a radikálisabb ellenzék további magatartása. Mert az ellenzék tüzesebb elemei megszűntnek tekintik a kompromisszum lenyűgöző hatályát, ha a miniszterelnök válaszában nem fog garanciát nyújthatni, hogy Ausztriában az alkotmányosság követelményeinek megfelelő kormányzati viszonyok helyreállanak és így a provizorium alkotmányosan tárgyalható. Máskülönb az ellenzék feltétlenül kötelezőnek tartja a kompromisszumos békeígéreteket egész decemberig. Szeptember végén különben az ellenzéki pártok értekezletet tartanak s egyöntetű megállapodásra jutnak a megteendő interpellációk ügyében; ilyenek lesznek az országos inségről, *Deschán* ügyéről, *Fiuméről*, az inkompatibilitás revíziójáról, az autonomiáról, a szerb kongresszusról és egyebekről.

— **A flumei konfliktus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tudósítónk mértékadó flumei politikussal beszélt és ennek eredményeként közli velünk, hogy e hónap végén *Bánffy b.* miniszterelnöknél konferencia lesz, melyen csak a miniszteriumok képviselői, *Dárday*, *Gaal* *Tibor* kormányzó-helyettes és *Mayländer* flumei podesta vesznek részt. A konferencia már csak azért is meddő lesz, mert a dolgok jelenlegi állásában *Mayländer* csak tudomásul veheti a konferencia határozatait, de nem járulhat hozzá. Ugyanis *Bánffy b.* a közigazgatási bíróságot ki akarja terjeszteni *Fiuméra* és egyben ott is szervezni akarja a közigazgatási bizottságot, mint a rappresentanza felelősségi fórumát, a mi a flumei statuto-ba ütközik és ezek körül fog a konfliktus kiéledni.

— **A Panama-ügy epilógusa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párizsi vádtanács az Arton-ügyben gyanúsított összes képviselőket esküdtsek elé állítani határozta.

— **A hitvesgyilkos mérnök.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A neje megmérgezésével vádolt *Gardos Lajos* fővárosi mérnök ellen a budapesti kir. ügyészség gyilkosság miatt emelt vádat. A büntető törvényszék tegnap elhatározta, hogy az eltérő orvosi véleményeket az igazságügyi orvosi tanácssal felülvizsgáltatja, azután visszaküldi az ügyészséghez újabb indítványtétel végett.

Hirdetések.

A baranyavári járás főszolgabirójától

7094. szám.

k. i. 1897.

Hirdetmény!

Baranya-Monostor nagyközségben rendszeresített évi **100 frt** fizetéssel és minden szülési eset után járó **1 frt** díjazás élvezetével egybekötött üresedésben levő

községi szülésznői állásnak

választás utján való betöltésére határidőül **f. é. október hó 2-ának d. e. 1/2 10 óráját**, helyéül pedig Monostor nagyközség tanácstermét ezennel kitűzöm.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítettségöknek és eddigi alkalmaztatásuknak igazolásával egybeként szabályszerűen felszerelt kérvényüket **hozzám f. hó 30-áig bezárólag** — egyuttal nevezett nagyközség előljáróságánál való jelentkezés mellett annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe vehetni nem fogom.

Dárda, 1897. szeptember hó 12-én.

Stenge Ferencz sk.
főszolgabíró.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Arverési hirdetmény!

Ezennel közhírré teszem, miként a **néh. Cséby Rozina** urhölgy. volt pécsi lakos hagyatékához tartozó **Somogy-megyében, Kadarkut mellett fekvő**

Bányai puszta

az örökösök önkénytes árverési kérelme folytán **Kaposvárott, a kir. törvényszék** mint telekkönyvi hatóság **hivatalos helyiségében** (megyeház. II. emelet. jobb szárny. 10. ajtó) folyó évi **szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor** a legtöbbet ígérőnek eladatni fog. A birtok kikiáltási ára **70.000 frt** azaz Hetvenezer forint o. é., bánatpénzül ezen kikiáltási ár 10%-a teendő le.

Az árverési feltételek megtekinthetők a hivatalos órákban a kaposvári kir. törvényszék — mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi 8510 tkvi szám alatt, valamint alulírottak Pécssett, ferencziek-utczája 25. szám alatt levő ügyvédi irodájában.

Pécssett, 1897. évi szeptember 2-án

Horváth Antal

ügyvéd,
hagyatéki gondnok.

3162. sz.

tlkv. 1897.

Arverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy az első magyar általános biztosító társaság végrehajthatónak Plavsits Luka végrehajtást szenvedő elleni 38 frt 02 kr tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyben, a pécsváradi kir. bíróóság területén levő Ráczmecskei község határában fekvő, a ráczmecske 413. sz. tlkvben felvett 481 hrsz. pincés szőlőből Plavsits Lukát illető részre 302 frt; a ráczmecskei 451. sz. tjkben 482 hrsz. a. felvett szőlőből ugyanazt illető részre 302 frt; végül a ráczmecskei 615. sz. tjkben felvett 480 hrsz. ingatlanból ugyanannak jutalékára 302 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy

a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi november hó 17. napján d. e. 10 órakor **Ráczmecsken, a bíró lakásán** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni,

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1. napján 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsvárad, 1897. évi augusztus hó 31. napján. A kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság.

Schill Gyula.

kir. jbiró.

Hi iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvesz az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a leg egészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávéizzal keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellott egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarekossági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávével vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a

legjobb malátából készül; a babkávéd kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a babkávéd kellemesen ingerlő ízét és a malátakávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vizsgálni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

